

Nominace ruční výroby skla na světový seznam nemateriálního kulturního dědictví UNESCO

Vážení přátelé,

od roku 2003 existuje mezinárodní právní nástroj – Úmluva pro zachování nemateriálního kulturního dědictví – který vznikl proto, aby umožnil lepší ochranu, podporu a zviditelnění živých tradic jako jsou tradiční řemesla, zvyklosti, obřady a jiné projevy rozmanitých kultur na celém světě. Stejně jako se nemovité památky ucházejí o zápis na prestižní Seznam světového dědictví UNESCO, ucházejí se tyto projevy živých tradic o zápis na **Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva UNESCO**.

Tradiční sklářské řemeslo je právě takovým projevem umu a tvořivosti, které jsou předávány z generace na generaci již po staletí. V dnešní globalizované době je stále udržováno Vámi – skláři a dalšími řemeslníky, kteří pracují se sklem, a to i v nelehkých podmínkách současné ekonomiky. Mnoho dílen, hutí a sklářských atelierů bohužel v průběhu doby zaniklo, o to víc si můžeme vážit těch, které jsou stále činné, a dědictví předků předávají dalším generacím, aby tato tradice nevytizela.

A právě **záměr ukázat světu, jak je tradice ruční výroby skla v ČR stále živá a důležitá pro ty, kteří toto řemeslo vykonávají,** nás vede k návrhu nominovat dovednosti a znalosti spojené se sklářstvím na zmíněný světový Reprezentativní seznam UNESCO. A protože stejně uvažují i představitelé sklářů v jiných evropských zemích, jde o **společnou nominaci**, na které se podílejí také skláři z **Francie, Německa, Španělska, Finska a Maďarska**.

Co je k tomu potřeba? **Sklářství je Vaším řemeslem.** A především na Vašem rozhodnutí záleží, zda se sklářství zapíše na světový seznam UNESCO. **Chceme Vás proto laskavě požádat o Váš souhlas a také o pomoc** při přípravě nominační dokumentace. **Pomozte nám definovat, proč a v čem je pro Vás sklářství důležité, co pro Vás znamená, jakým způsobem se předává ve Vašich rodinách a dílnách a jak chcete, aby bylo dále zachováno a podporováno, aby jeho existence nebyla v budoucnu ohrožena.**

Předpokládáme, že nominace, která musí splnit mnoho podmínek, by byla připravena na jaře příštího roku (2022), o zápise by mezinárodní společenství rozhodovalo zřejmě na konci roku 2023.

A co by úspěšný zápis vlastně znamenal? Reprezentativní seznam sledují odborníci a různé instituce zabývající se živými tradicemi celého světa. **Každý zápis zvýší povědomí o nově zapsané tradici, její prestiž, zájem veřejnosti.** Umožní snáze navazovat kontakty s ostatními řemeslníky, zapojovat se do mezinárodních projektů, nalézt nová odbytí a zákazníky. Především ale potvrdí věhlas a podporu tradičního řemesla, které je s Českou republikou spojováno odnepaměti a **umožní jeho ochranu, lepší zachování a rozvíjení pro budoucí generace sklářů.**

Pokud jste ochotní se k přípravě zápisu sklářství do UNESCO připojit, **prosíme o vyplnění dotazníku, a to prostřednictvím [online formuláře](#).** Podoba dotazníku vychází z požadavků na zápis prvků na seznam UNESCO a odkaz na něj naleznete výše (do odkazu se dostanete po zmáčknutí Ctrl + kliknutí myši) nebo v textu průvodního e-mailu (přímý proklik). Přehled otázek je přílohou tohoto dopisu.

Současně si Vás dovoluujeme přizvat **na online informační setkání**, které plánujeme předběžně **na středu 28. dubna**. Informace o termínu a připojení k videokonferenci Vám pošleme e-mailem.

S jakýmikoliv dotazy nebo příspěvky můžete kontaktovat Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou (Ing. Milada Valečková, T: 483 369 010, M: 778 527 121, E: milada.valeckova@msb-jablonec.cz).

Děkujeme za Vaši přízeň a těšíme se na spolupráci! Jakoukoliv Vaši pomoc – dle Vašich možností – velmi oceníme a rádi využijeme.

Ing. Milada Valečková v. r.

ředitelka muzea

DOTAZNÍK

Nominace ruční výroby skla do Reprezentativního seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva UNESCO

Tento dotazník slouží jako podklad pro přípravu nominační dokumentace. Stačí jej vyplnit po absolvování avizovaného on-line setkání 28. dubna, kde Vám bude vše vysvětleno a budete se moci na cokoli zeptat, včetně případných nejasností ohledně otázek v dotazníku a očekávaných odpovědí. Jakékoliv **Vámi poskytnuté informace budou použity zcela anonymně** a výlučně pro výše zmíněné potřeby. Dotazník, prosím, [vyplňte online](#) nebo zašlete na adresu Muzea skla a bižuterie nejpozději do 14. května.

Jméno:

Název a adresa firmy (nebo bydliště):

Kontaktní e-mail:

Telefonní číslo:

Jste:

- samostatně pracující živnostník
- rodinná dílna
- firma s méně než 20 zaměstnanci
- firma s více než 20 zaměstnanci

Souhlasím s nominací znalostí, dovedností a tradičních technologií spojených s ruční výrobou skla do Reprezentativního seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva UNESCO společně se skláři z Francie, Německa, Španělska, Finska a Maďarska. (V případě, že odpovíte ano, budeme Vás kontaktovat ohledně formy a doručení oficiálního souhlasu).

ANO – NE

Pokud jste odpověděli ne, prosím uveďte, z jakého důvodu.

Jsem ochoten/ochotna poskytnout informace, případně fotografie nebo další materiály potřebné při přípravě nominační dokumentace.

ANO – NE

Chci být informován/a o průběhu přípravy nominace, a rád(a) sdělím svůj názor na návrhy, které bude obsahovat.

ANO – NE

Jakou profesi spojenou s ruční výrobou skla vykonáváte? Můžete ji stručně popsat?

Projevují se ve Vaší sklářské profesi ženské a mužské role? Jak?

Existují nějaké jiné (lokální, slangové) názvy pro činnost spojenou s ruční výrobou skla, kterou vykonáváte?

Co pro Vás znamená být sklářem/brusičem/šperkařem...?

Jak jste se ke sklářství dostal(a), kde nebo od koho jste se svou profesí naučil(a)?

Dědí se sklářství u Vás v rodině? Prosím stručně popište.

Předáváte svůj um dalším generacím? Jakým způsobem a komu?

Na co jste ve své profesi nejvíce pyšný/á?

Udržujete zvyky, které se pojí pouze se sklářstvím, organizujete spolu s dalšími skláři kulturní nebo společenské akce apod.?

Ovlivňuje fakt, že se živíte výrobou skla, Váš osobní a rodinný život?

Co vás v souvislosti s Vaší profesí v současnosti nejvíc trápí?

Co myslíte, že by pomohlo, aby se problémy uvedené výše vyřešily?

Co byste chtěl(a) Vy osobně udělat, abyste přispěl(a) k řešení těchto problémů?

Existují nějaké zvyky, které omezují přístup k informacím spojeným s ruční výrobou skla? (Např. utajování určitých technologií v rodinách/dílnách apod.)?

Přípravu nadnárodní nominace bude za českou stranu koordinovat státem zřízené Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou. Mohou se na ní podílet ale i další zástupci společenství sklářů. Kdo by Vás měl při přípravě nominační dokumentace zastupovat? Můžete označit jednu i více možností, nebo napsat vlastní návrh.

- Muzeum skla a bižuterie Jablonec nad Nisou
- Svaz výrobců skla a bižuterie
- Česká sklářská společnost
- Asociace sklářského a keramického průmyslu

- Sklářská škola*
- Konkrétní sklářská firma/firmy*
- Konkrétní jednotlivec–řemeslník / jednotlivci–řemeslníci*
- Jiné*

Pokud jste zaškrtnli některou z možností označených hvězdičkou, uveďte, prosím, konkrétně, o jakou firmu, školu, jednotlivce apod. se jedná.

Zde můžete uvést další návrhy, připomínky, komentáře nebo vzkazy.

Pokud vyplňujete dotazník v papírové podobě, zašlete jej, prosím, do 14. května 2021 na adresu:

Muzeum skla a bižuterie
U Muzea 398/4
466 01 Jablonec nad Nisou

Svou odpovědí přispějete k tomu, aby nominace a případný zápis ruční výroby skla do seznamu UNESCO odrážel Váš vlastní vztah ke sklářskému řemeslu i potřeby a problémy, s nimiž se potýkáte, včetně návrhů na jejich řešení. Bude-li návrh úspěšně přijat, bude to také Vaší zásluhou a oceněním Vaší práce :-)